

F.t.l. om biblioteker

enkelte bidrag til den samlede løsning kan få den fulde vægt må samarbejdet mellem bibliotekerne styres under en fælles kulturpolitisk og samfundsøkonomisk synsvinkel.

Forslaget fastslår til indledning, at de offentlige biblioteker er en helhed og har et fælles formål. Folkebibliotekerne og forskningsbibliotekerne har hver deres særlige opgaver, som det fremgår af § 2 og § 24.

Ad stk. 1:

Bibliotekerne er samfundets lager af information i litterær og anden form, en nødvendig forudsætning for uddannelse, forskning og erhverv og for den enkeltes deltagelse i kulturlivet og samfundsdebatten.

De offentlige bibliotekers materialesamlinger er ikke begrænset til bøger og tidsskrifter, men omfatter i princippet alle former for informationsbærende materiale, som kan tjene deres formål.

De offentlige biblioteker skal stille deres trykte materiale vederlagsfrit til rådighed for enhver, der har bopæl i landet. Som hovedregel skal dette materiale dels kunne benyttes på stedet, dels kunne hjemlånes. Enhver, der er tilmeldt et dansk folke-register, har ret til hjemlån fra de offentlige biblioteker. Udlændinge på besøg i landet kan efter bibliotekets skøn opnå samme ret, eventuelt mod betaling af depositum. »Den frie låneret« har været gældende i folkebibliotekerne siden bibliotekslovens revision i 1964 og er almindeligt anerkendt i forskningsbibliotekerne.

Hjemlån af de offentlige bibliotekers trykte materiale er under alle omstændigheder vederlagsfrit. Hvis biblioteket fremskaffer det ønskede materiale fra et andet dansk eller udenlandsk bibliotek, sker det også vederlagsfrit for låneren. Ligeledes kan blinde og læsehandicappede vederlagsfrit hjemlåne lydånd. Således bør også lydavisere oprettes i kommunerne og vederlagsfrit stilles til rådighed for blinde og læsehandicappede.

Ved visse EDB-søgninger efter en benytters specielle ønske kan det dog være nødvendigt at lade benytteren refundere en afgift, som pålægges biblioteket udefra. Biblioteksdirektoratet udarbejder nærmere retningslinjer for bibliotekernes brug og opkrævning af refusion ved EDB-baserede informationstjenester.

Ad stk. 2:

De offentlige biblioteker kan efter kommunalbestyrelsens valg og uden udgift for staten supplere og uddybe deres øvrige tilbud ved kulturelle og

folkeoplysende arrangementer, som afholdes af biblioteket selv eller i samarbejde med andre.

Folkebibliotekerne er i mange kommuner blevet samlingssteder for lokale kulturelle arrangementer, f. eks. debataftener, udstillinger, musikarrangementer, film- og teaterforestillinger. Arrangementsvirksomheden for børn har haft betydning ikke mindst i egne, hvor det kulturelle tilbud til børn er begrænset.

Folkebibliotekets arrangementsvirksomhed skal i første række støtte og supplere den kulturelle aktivitet, som allerede er i gang.

Folkebiblioteket kan fungere som sekretariat for et eventuelt kulturelt samråd og stille lokaler og sekretariatsbistand til rådighed for andre initiativtageres arrangementer.

De offentlige bibliotekers arrangementsvirksomhed er ikke obligatorisk, men når biblioteket selv er ansvarlig for et arrangement, skal der være offentlig adgang.

For et folkebiblioteks egen arrangementsvirksomhed som helhed gælder de samme krav om kvalitet, aktualitet, alsidighed og neutralitet som ved bibliotekets materialevalg.

Til § 2

Ad stk. 1:

Bestemmelserne i stk. 1 skal sammenholdes med den fælles formålsbestemmelse i § 1. Folkebibliotekerne skal støtte udviklingen af fri og selvstændig meningsdannelse, skabende og kritiske evner og dømmekraft. De skal give børn og voksne adgang til viden af enhver art og mulighed for menneskelig, kunstnerisk og rekreativ oplevelse.

Folkebiblioteket er lokalsamfundets bibliotek. Det enkelte folkebibliotek og dets afdelinger betjener et virkeområde, som omfatter en eller flere kommuner. Tilsammen udgør de ca. 250 folkebiblioteker en landsdækkende organisation, der står til rådighed for alle landets borgere.

Folkebibliotekets samlinger af bøger og andet trykt materiale skal opbygges til et niveau og et omfang, der svarer til virkeområdets størrelse og behov. Det enkelte bibliotek skal være selvforsynende med det trykte materiale, der kan udnyttes tilstrækkeligt på stedet, og låne det øvrige fra andre biblioteker. Der forudsættes udarbejdet vejledende retningslinjer for folkebibliotekernes trykte materialesamlinger.

Ved bibliotekslovens revision i 1964 blev det muligt for folkebibliotekerne at formidle andet egnet materiale, dvs. audiovisuelt materiale og billedkunst. Udgiften hertil kunne godkendes som